

فضاهای خانه (نشیمن، پذیرایی، آشپزخانه، اتاق خواب، سرویس و حمام، مهمانخانه و ...)

سرویس بهداشتی، چند عملکردی

بهتر است درون سرویس بهداشتی فضایی برای گذاشتن مجلات باشد. تا بتوان از آن استفاده نمود.

سرویس بهداشتی، اهمیت معماری

اگرچه رعایت اصول صحیح معماری داخلی در هر فضا غیر قابل انکار است. اما در فضای سرویس این نکته اهمیت بیشتری دارد. چرا که بی اغراق توجه مخاطب به این فضا در هنگام استفاده از آن بیش از سایر فضاهاست.

استفاده از رنگ های خوشایند مخاطب به خصوص سبز به عنوان رنگ آرامش در این فضا اهمیت زیادی دارد.

اتاق خواب، تفکیک کاربری ها

بهتر است که اگر فعالیت مطالعه و خوابیدن در یک فضا انجام می شود، با ایجاد اماکن جدا کننده یا چیدمان مبلمان دید قسمت مطالعه به قسمت خواب محدود شود.

نشیمن، تلهویزیون

وقتی تلهویزیون ببینیم که فقط میخوایم تلهویزیون ببینیم!

- بنابراین فضای تماشای تلهویزیون از نشیمن های دائمی خانه واده جدا باشد که به راحتی نتونن پای تلهویزیون بشینیم.

- تا اونجا که میشه محیط اطراف تلهویزیون در خدمت بهتر دیده شدن برنامه ها باشن.

آشپزخانه و رنگ

رنگ هایی که در طراحی داخلی فضاهایی چون آشپزخانه و یا سرویس ها که بسرعت نیاز به نظافت دارند بهتر است روشن باشد تا حفظ نظافت رعایت شود

در مقابل آن در فضاهای عمومی چنین فضاهایی بهتر است با رنگهای تیره تر طراحی شوند تا از آلودگی بصری تآنچایی که میشود جلوگیری میشود.



نشیمن، مبلمان

مبلمان فضاهای صمیمی تر بهتر است طوری چیده شوند که ارتباط افراد خانواده با زاویه 45 درجه باشد به همین سبب مبلمان L برای چنین فضاهایی پیشنهاد میشود.

خانه. اتاق خواب

به نظرم برای هر اتاق باید کمد هایی با توجه به طراحی خود اتاق در نظر گرفته شه. مثلن کمدمی کاملاً به اندازه یکی از دیوارهای اتاق.

خانه، کلید برق

نکته ای که در رابطه با کلید برق است و مهم تره اینه ک اگر ابتدای راهرویی کلید چراغیست در انتهای اون هم باشه برای دسترسی راحتتر و همینطور اتاق خواب و موقع خواب مجبور نشیم تا دم در برم و از همون رخت خواب دسترسی ب کلیدی داشته باشیم

خانه. کلید برق

مکان قرار گیری کلید روشنایی فضا های خانه بسیار مهم است اما رعایت نمی شود. برای مثال اگر دری با دست راست باز می شود باید کلید برق در مکانی در سمت چپ باشد که با دست چپ هم زمان بتوان چراغ را روشن کرد.

این مشکل در سرویس های بهداشتی بسیار اهمیت دارد چرا که سرعت عمل نیز مهم است!!!!

خانه. دما

در خانه هریک از فضاهای یک دمای ایده ال دارند به عنوان مثال نشیمن فضاییست که باید در زمستانها دارای دمای مطلوب باشد و همینطور اتاق خواب شب هنگام خواب گرم باشد ولی زمانیکه به عنوان اتاق کار استفاده میشود باید دمای پایین تری را دارا باشد.

سرویس بهداشتی. دیوار بین سرویس ها

در محیط های عمومی به دلیل شست و شوی یک جا ، بهتر است دیوار جدا کننده از زمین فاصله داشته باشد تا بتوان تمام کف را یک جا شست . در صورت قسمت قسمت بودن ، باید هر سرویس را جدا گانه شست . در اکثر سرویس های عمومی این دیوار حایل ، یک پارتيشن پی وی سی ساده است.

سرویس بهداشتی. ارتفاع درب

در محیط های عمومی به دلیل ایجاد ناهنجاری های ممکن ، بهتر است پایین درب اندکی باز باشد . و یا از بالا کمی ارتفاع درب از حد عادی کمتر باشد. این موضوع بسیار در کنترل نا امنی و عدم ایجاد ناهنجاری های اجتماعی در سرویس های عمومی موثر است .



سرویس بهداشتی. فاصله درب

در محیط های عمومی اهمیت فاصله‌ی درب از توالت بسیار اهمیت دارد. چرا که سرعت جمعیت پشتیبان برای استفاده باعث می‌شود که در صورت قفل نبودن درب، فرد استفاده کننده بتواند جلوی باز شدن درب را با دست بگیرد.

سرویس بهداشتی. موقعیت و جهت درب ورودی

بهتر است درب ورودی توالت رو ب اینه و روشویی باز شود (نه خود سرویس) و همینطور جهت باز شدن ان طوری باشد که تنها در صورت کامل باز شدن ان دید ب خود سرویس پیدا کند و همینطور نکته اساسی دیگر انکه دست استفاده کننده از سرویس به درب سرویس برسد.
و در عین حال فاصله‌ی دوری از درب نداشته باشد

سرویس بهداشتی. سایه و نور

حوالستان به سایه‌ی نور ها باشد.

قرار دادن بر خی وسایل بعد از نصب چراغ‌ها و روشنایی محیط باعث می‌شود که سایه‌ی آنها بر روی زمین بیفتند و عارضه‌ای ناخواسته ایجاد کند. این موضوع در تمامی فضا‌ها قابل پیش آمدن است. اما در توالت و حمام بسیار رخ می‌دهد.

سرویس بهداشتی. هوا

بهتر است دوش و یا حمام با توالت ترکیب نشود.

ترکیب هوای خارج شده از چاه، مخصوصاً در توالت‌های ایرانی، در فضای پاکیزه‌ی حمام اخلال ایجاد می‌نماید و موجب از بین بردن سلامتی کاربر در دراز مدت می‌شود.

سرویس بهداشتی. بخش بندی

بهتر است سرویس بهداشتی از دو قسمت مجزاًی روشویی و توالت تشکیل شده باشد.
یعنی روشویی و توالت در یک محیط قرار نگیرند. این خود علاوه بر کاربری دوگانه‌ی دو فضای متفاوت در کیفیت هر کدام از این فضا‌ها نیز موثر است.

نشیمن. ارتفاع سقف

ارتفاع اندک سقف نشیمن در صمیمیت افراد حاضر در آن بسیار تاثیر گذار است.



فضاهای فرهنگی (موزه و گالری و فرهنگستان و)

موزه، ارتباط با بازدیدکنند
اغلب مردم با این بهانه که به من چه ربطی داره؟ به موزه نمیرن
شاید خوب باشه که موزه‌های دارای اشیای قدیمی، فقط نشان دهنده اقلام نباشند. به کمک طراحی سعی در
نزدیک کردن موزه به دنیای ام روز مردم بکن

موزه. کلیت فضا
وجود تنوعی در طراحی فضا و چیدمان و استفاده از کاربرد عناصری چون نور و اختلاف سطح و تغییرهای فضا و ..
بازدیدکننده را از کسالت و خستگی نجات میدهد.
مثلاً موزه هنرهای معاصر در مقایسه موزه ایران باستان.

موزه هنرهای معاصر از همه عناصر برای تنوع و القای مفهوم و هدایت بازدید کننده استفاده می کند اما در موزه ایران باستان تنها فرم خارجی بنا که یادآور آثار دوران ساسانیست، جذاب است و در داخل فضا از حداقل امکانات برای پرداخت فضا استفاده شده و بیننده حتی با وجود جذاب بودن آثار به نمایش در آمده به سرعت خسته میشود.

فرهنگستان. کلیت فضا
کلیت کالبد و فرم و همینطور فضاهای ایجاد شده باید در این ابنيه دارای هیجان و رازآلودگی حداقلی باشد و
اینگونه مکانها باید یک بستر زیبا را در شهر ایجاد کند و در عین حال دارای هیجان فرمال یا فضایی در درون یا
بیرون باشد



فضاهای آموزشی (مدارس ، دانشگاهها و فضاهای مربوطه از جمله کتابخانه ، آتلیه و...)

مدارس، جهت کلاس

برای پویایی عملکرد کلاس خوبه که همهی نوجه‌ها در جهت یک تخته معطوف نشه.

مثلاً معلم و دانشآموزها مجبور باشن در جریان کلاس به دیوارهای مختلف سرک بکشن و کارهای مختلفی انجام یدن روی اون‌ها

کلاس درس. جایگاه استاد و درب و...

در کلاسهای درس جایگاه استاد بایستی در کنار درب باشد و نسبت به دانشجویانی که وارد یا خارج می‌شوند تسلط داشته باشد و همینطور هنگام ورود شدن در مقابل دانشجویان باشد (نه از انتهای کلاس) همینطور پای تخته و محدوده مشخص استاد که شامل میز و صندلی وی هم می‌شود بهتر است به اندازه ۱.۵ پله بالاتر از دانشجویان باشد تا هم تسلط استاد بروی دانشجویان وهم دید دانشجویان نسبت به استاد بهتر باشد.

کتابخانه. محل نشستن

بهتره که در کتابخانه میز های تکی در فضایی خصوصی تر وجود داشته باشه تا اینکه فقط میز های بزرگ برای استفاده چند نفر موجود باشه.. مثل کتابخانه فیلیپ اکستر لویی کان که میزهای شخصی با فضا و نور فوق العاده داره.

کتابخانه، فضای تبادل نظر

برخی کاربران کتابخانه دوستان دانشجو یا گروههایی هستن که برای انجام یک کار پژوهشی به کتابخانه مراجعه کردند. بنظرم بهتره دور از میزهای کتابخانه، میزهای بزرگتر سه-چهارنفره برای دور هم نشستن افراد و گپ و گفت تعبیه بشه تا این افراد در معذوریت قرار نگیرند.

کتابخانه. حالت نشستن

خواندن و لذت بردن حالت های مختلف نشستن را می‌طلبید(البته با توجه به کارفرما و هدف از طراحی) ساده ترین آن برای مثال این است که میز کتابخانه به قدری کوتاه نباشد که نشود برای رفع خستگی پاها را تکان داد (مشکل میزهای دانشگاه)

حتی صندلی ها میتوانند قابل تنظیم باشد.

کتابخانه. نور

نور طبیعی و مصنوعی کنترل شود و میزها و صندلی ها با توجه به آن چیده شود و نور و سایه‌ی اذیت کننده روی کتاب نیافتد برای افراد راست دست بهتر است نور از راست بیاید. (مشکل دانشگاه)



کتابخانه. حس فضا

فضا برای افراد استفاده کننده دلنشیین باشد و آنها را یکسره با ردیفی از قفسه ها و کتاب ها مواجه نکند. حتی میتوان کاری کرد افراد علی رغم میل قبلی مدت زمان بیشتری در آن فضا بمانند.

کتابخانه . صندلی و کف پوش

هنگام برخواستن و نشستن بر صندلیهای کتابخانه معمولاً صدای مزاحم برای دیگران تولید میکند پس بهتر است در انتخاب جنس و بافت و دیگر ویژگیهای صندلی ها و کفپوش کتابخانه بیشتر توجه شود.
و یا حتی در طراحی صندلی کتابخانه تجدیدنظر شود.

مدارس

درب کلاس های مدارس باید رو به بیرون باز شوند . علت بسته شدن درب هنگام هجوم دانش آموزان برای خروج از کلاس در موقع ضروری است.



فضاهای شهری (پارک، کوچه و خیابان و پلازاهاي شهری، ایستگاه های مترو و اتوبوس)

ساختمان سازی . جذابیت ساخت

در بسیاری از ساخت و ساز های کنونی میتوان به وضوح مشاهده کرد که در حین ساخت و ساز نیز میتوان نوعی جذابیت برای بیننده ایجاد کرد. این موضوع برای ساختمان های تجاری مخصوصا فروشگاه ها نیز بسیار می تواند نقش تبلیغاتی نیز داشته باشد .

جذابیتی برای عابرانی که در طول هفته چندین بار از کنار آن رد میشوند

فضاهای شهری- احترام

((یکی از مهمترین مسایل قبل از دست از به هر کار معماری احترام به کاربرست)).
که باید قبل از هرچیز رعایت شود. باید به مردم احترام گذاشت به آنها اهمیت داد ولی متأسفانه خیلی جاها دیده میشه که شاید بنا فضا خیابان پیاده رو و ... خیلی خوب طراحی شده اما با مردم نمیتونه ارتباط برقرار کنه چون طراحی بر اساس نیاز و خواست مردم نبوده. حتی اگر هدف ساخت بنای اداری با یک کارفرما باشه نباید فقط اون کارفرما رو دید. هر ساختمانی به عنوان یک المان شهری است حتی خانه های خصوصی. پس نباید حتی در آن طرح خاص سایر مردم و کسایی که در اون شهر زندگی میکنن نادیده گرفت.

سواره رو . جدا شدن از پیاده رو

اگر چه ذات این کار ، بسیار خوب است اما باید دانست که سواره ها نیز دوست دارند که در حین رانندگی به اطراف نگاه کنند بنا بر این در یک خیابان یا جاده ، بهتر است ارتفاع اطراف ، حتی سر سبزی ها ، به گونه ای باشد که سواره احساس نکند که محصور شده و چاره ای جز دیدن ماشین نداشته باشد.

پیاده رو، جدا شدن از خیابان

خوبه که بین این دو فاصله انداخت. نه با درخت هایی که فقط تنہش نازکش رو به عنوان حد فاصل درک میکنیم، بلکه با عناصر که پایین شون چگال تره مثل شمشادهای تپل. چرا که این طوری حس جدا شدن این دو از زمین بهتر درک میشه

سر ویس بهداشتی . سر خوردن

بهتر است برای بالا بردن ضرب اصطکاک سطحی در فضاهای خیس درز های کف سازی ها را افزایش داد ، این موضوع در حمام و استخر ها به وضوح قابل مشاهده است .



سرمیس عمومی و...کاشیها
کاشی های این گونه فضاهای عمومی بهتر است به رنگ تیره تر و ابعاد بزرگتر باشد تا درزهای کاشیها به حداقل برسد.

- 1- بدلیل کاهش آلو دگی های بصری ممکن
- 2- بدلیل کمتر جمع شدن آلو دگیها در درزها

ایستگاه اتوبوس، انتظار

در تهران وقتی رو صندلی ایستگاه میشینی منتظری تا اتوبوس از سمت چپ وارد ایستگاه بشه. با این وجود میبینیم که در ایستگاههای اتوبوس صفحاتی سمت راست و چپ ایستگاه رو میبنده (و هیچگونه دید به بیرون رو هم تامین نمیکنه!). اگر صفحه سمت چپ ایستگاه برداشته بشه، کمتر شاهد مردمانی خواهیم بود که در خیابان ایستاده و خیابان را به دنبال اتوبوس سرک میکشند!

ایستگاه مترو، انتظار

فضای انتظار برای ملاقاتهای حضوری، در ایستگاههای مترو با بیتوجهی مواجه اند. به مراتب برایم پیش او مده که برای دیدن شخصی در ایستگاه مترو مجبور شدم رو سکو قرار بذارم و یکیمون ناخواسته کارت بزن!

پیاده رو . نسبت

هر گاه نسبت ارتفاع اماکن عمودی کنار یک فضای راهرو مانند به کف فضای راهرو از 1 بیشتر شود فضا به سمت بسته شدن پیش می رود .

پیاده رو. سنگفرش

سنگفرشها یک شهر معرف همبستگی و میزان وحدت طراحی فضاهای شهریست علاوه بر اون سنگفرشها بهتر است دارای هیجان باشند یعنی دارای یک سری روابط هندسی زیبا باشند چراکه قدم زدن روی چنین سنگفرشی ب مراتب موجی از روابط و زیبایی هارا به ذهن منتقل میکند و گاه حتی فرد میتواند با دقق به آن روابط ان را کشف کند.

این حس نیاز به کشف کردن یک حس زیبا و دلنشینه همانند تفاوت فرشهای ایرانی و مدرن

ایستگاه مترو. ارتفاع تابلو

ارتفاع تابلو های ایستگاه های مترو باید با ارتفاع پنجره و قد کاربر های تناسب داشته باشد. یعنی آنقدر پایین باشد که فرد ایستاده در داخل مترو بتواند آن را ببیند.
این موضوع در بسیاری از ایستگاه های متروی تهران دیده نمی شود.



فضاهای اداری (دفاتر کاری، شرکت‌ها، مطب‌ها، اتاقهای انتظار، لابی‌ها،...)

بانک، پیشخوان

طراحی به گونه‌ای صورت بگیره که کاغذ و پول و اینها راحت و بدون دراز کردن کامل دست امکان پذیر باشد
دیده شده طرف برای دادن فرم به اون طرف پیشخوان مجبور شده از صندلیش بلند شه!
همچنین اگر پیشخوان رو بلند می‌گیریم صندلی‌های پایه بلند تعییه کیم.

ادارات.فضاسازی

دیوارهای حائل و نوع تقسیم بندی ادارات خیلی وابسته به نوع کار و جریان کاری ایست که در آنست به همین جهت باید توجه شود که به چه میزان دسترسی‌ها کنترل شود و ارتباط همکاران با یکدیگر تا چه حد در معماری لحاظ شود یا نشود.

نکته دیگر در طراحی داخلی: در طراحی‌های داخلی این دسته از فضاهای گاهی می‌بینیم از یک رنگ در فضا استفاده شده در حالیکه این گونه فضاهای باید دارای چندین رنگ اون هم رنگهای بیشتر سرد و دارای خاکستری باشد تا هم کمتر خسته کننده وهم کمتر تمرکز را به هم بزنند.

ادارات، جای‌گیری اتاق‌ها

خانم‌ها دوست دارن دور هم باشن و گپ بزنن دائم.

در دانشگاه من برای پیدا کردن کارمندان خانم معمولاً مجبور به همه‌ی اتاق‌ها سر بزنم
-بنابراین در عین تفکیک حوزه‌های عمل‌کردنی، حواس‌مون به این نیاز فطری خانم‌ها به خصوص باشه

اتاق انتظار.ملزومات

در اتاقهای انتظار ادارات و یا مطبها توجه به موارد زیر کمک به کیفیت فضاهای می‌کند:

نور طبیعی و همینطور دید داشتن به بیرون (دید باز) بسیار اینگونه فضاهای را مناسب تر برای انتظار می‌کند.
مبلمانی که در این فضاهای استفاده می‌شود باید دارای راحتی در طول زمان زیاد باشند نه راحتی لحظه‌ای (مبلمان نرم‌متر)

مبلمانی که از اسفنجهای نرم تر ساخته می‌شوند در طول زمان زیاد اذیت کننده می‌شوند.

حضور عناصری که سرگرم کننده هستند جزو ملزمات اینگونه فضاهای هستند.

حضور عناصر سبز (گیاه) در این گونه فضاهای بسیار موثر در کیفیت بهتر فضاست.



دفاتر کار، چیدمان

تجربه ثابت کرده که در اداره جات دولتی خیلیها حس و حال کار ندارن یا کند کار میکنند یا اهمیت زیادی به کارشون نمیدن. صرف نظر از مسائل فرهنگی رایج در ایران، یک دلیلش رو میشه عدم علاقه به محوطه کار دونست. میشه بعد از افتتاح یک اداره، پارتیشن ها و دفاتر شخصی رو بدون تزیینات رها کرد تا افراد بعد از یک ماه کار کردن، خودشون فضا رو پرسونالایز کن و نسبت به اعمال تغییرات دلخواهشون اقدام کنند. اینجوری دلبستگی افراد به محیط کار و علاقه به کار هم تشدید میشه. به نوعی تزیینات محیط خودساخته باشن. با نیم نگاهی به کتاب درسهایی برای دانشجویان معماری، نوشته هریس هرتزمن

دفاتر کار.رنگها

رنگها بشدت در تعریف و ایجاد یک فضا موثرند حتی گاه بیشتر از فرمها پس اونهارو جدی بگیریم رنگ ها و مصالحی که مناسب برای محل کار میتوونن باشن: رنگ سفید، رنگهای روشن سرد، چوب، استیل خیلی محدود

